

شاهین ارسلانی¹، سیامک جبرائیل وند²، دکتر سید هادی قدوسی فر³

¹ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران.

arsalani.shahin@yahoo.com

² دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران.

jebraeilvandstadum@yahoo.com

³ استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران.

hadi.ghoddusifar@gmail.com

چکیده:

محلات مسکونی با ساختار کالبدی و کارکرد اجتماعی‌اش عرصه مطلوبی برای رشد و بالندگی جامعه است و با توجه به این ویژگی باید بتواند محیط امن و سالمی را فراهم کند. به ویژه در ساحت اجتماعی، امنیت یکی از مقاصد اصلی و یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر حفظ انسجام اجتماعی و عامل تعیین‌کننده حضور انسان در فضاهای شهری است. یکی از راه‌های برقراری امنیت از طریق مداخلات در کالبد شهرها است و البته مهم‌تر از کالبد هر مکانی روح غالب بر آن مکان است که ناشی از روابط اجتماعی و مردمی است که به یکدیگر وابسته هستند، یعنی کالبد بر رفتارها تأثیرگذار است و رفتارها بر نحوه‌ی استفاده از کالبد شهر تأثیر می‌گذارند. لذا بررسی جنبه‌های کیفی و کمی امنیتی، چه از لحاظ کالبدی و چه از لحاظ اجتماعی در داخل هر یک از فضاهای شهری امری ضروری است. هدف از این پژوهش، جستجوی معیارهای کالبدی و معنایی در فضاهای شهری به منظور یافتن راهکارهایی جهت افزایش حس امنیت در این محیط‌ها می‌باشد. روش تحقیق در این پژوهش به صورت توصیفی، تحلیلی بر مبنای تحلیل عوامل تأثیرگذار در بافت تاریخی شهر اردبیل به عنوان نمونه موردی انجام شده است تا با بررسی این ویژگی‌ها در راستای کاهش مشکلات اجتماعی برای نسل‌های آینده اقدامات لازم صورت پذیرد.

واژه‌های کلیدی: امنیت، محلات مسکونی، توسعه پایداری، راهبرد عملیاتی.